ANUL VII. — Nr. 1941. 10 BANI EXEMPLARUL JOUI 22 DECEMVRIE 1883.

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE:
In Capitală: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
In Districte: „ 1 an 36 lei; 6 luni 18 lei; 3 luni 10 lei.
In străinătate: „ 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunciuri și Reclame a se adresa:
In România: La administrațiune, *Tipografia Ștefan Mihălescu*, Strada Covaci, Nr. 14 și la corespondenții ziarului din județe.
In Paris: La *Societe Havas*, place de la Bourse, 8.
In Viena: La *Heinrich Schalek*, I, Wollzeile, 12, Biuroul Central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
In Hamburg: La *Adolf Steiner*, Gänsemarkt, No. 58, Biuroul de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE:
Linia mică pe pag. IV 30 bani | Reclame pe pagina III-a 2 lei.
Reclame pe pagina II-a 5 lei. | Scrisorile nefrancate se refusă
Articolii nepublicați nu se inapoiază.
Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă

Prim-Redactor: STEF. C. MICHAILESCU.

STIRI TELEGRAFICE
din ziarele streine

Paris, 30 Decemvrie.

După știrile ce aŭ mai sosit in urmă despre luarea fortăreței Son-Tay, se aude că punctul strategic Bakninh, d'o potrivă important atât pentru Francesi da'l-cuceri cât și pentru Chinezi d'a 'l avea, va cădea fără multă impotrivire, de oarece lipsa de proviant e foarte simțită.

Până acum s'aŭ reintors in Son-Tay 1200 de locuitori, cari se refugiaseră inainte de intrarea Francezilor in oraș. Causa este că amiralul Courbet ĕi a invitat prin o proclamațiune, să se reintoarcă toți locuitorii fugiți la afacerile lor zilnice.

Paris, 29 Decembrie.

Ministrul de marină Peyron a primit de la amiralul Courbet următorul raport, din Hanoi cu data de 20 l. c.

După luarea cetății Son-Tay, Courbet se reintoarse la Hanoi, unde se insărcină cu indatoririle unui comisar-general. Apărătorii Son-Tayului fugiră in direcțiunea Bat-Baculuĭ și a satelor Hon-Goa și Phulam. Din cauza nivelului scăzut al apei, nu s'a putut procede imediat la un atac asupra posițiunilor de la Hon-Goa.

Brichot a explorat cu o parte din corpul de espedițiune imprejurimile de la Son-Tay dintre Day, Sougean, *rîul negru* și munții; seara s'a reintors la Hanoi. Son-Tay și fortărețele de la rîŭ sunt bine intărite și ocupate de trupele noastre. S'aŭ luat mĕsuri pentru adăogarea numerului garnisoanelor.

Scopul este a putea impedeca pe pirați și pe rebelĭ d'a ocupa delta rîului.

Intr'o altă depeșă, de la 22 l. c., Courbet relevă din noŭ admirabila vitejiă cu care s'aŭ aruncat in foc tiraleurii algerieni și infanteria marină. Tot asemenea se amintește cu mândrie și de glorioasă participare la luptă a trupelor auxiliare tonkinese.

Berlin 30 Decemvrie.

„Berliner Montagblatt“ află despre omorul ce s'a comis asupra lt-colonelului Sudeikin, șef de secție la poliția din Petersburg: „Se pare că un individ, anume Jablovski, ar fi bănuit de atentat; acesta locuia in aceea casă, in care s'a comis omorul. Atentatul, nu mai incape nici o indoială, e de caracter nihilist.

Sudeikin a fost unul din intemeiătorii societății, acum dispărute, care 'și propusese să lupte in contra partidei teroriste.

Asupra lui Sudeikin s'a găsit o scrisoare, in care li se anunță tot un asemenea sfârșit conteluĭ Tolstoi și prefectului de poliție din Petersburg, d-luĭ Gresser.

Paris, 30 Decemvrie.

Toată presa discută chestiunea despăgubirii de rĕsboiŭ. Pretensiunile cresc pe fie-care zi tot mai tare.

Redactorii ziaruluĭ „Cri du Peuple“ n'aŭ primit provocarea studenților.

Trei sute de studenți de pe la gimnasii și licee aŭ protestat in contra vacanței celeĭ scurte ce s'a dat de serbătorile Crăciunuluĭ, făcĕnd pe stradă scandaluri caraghioase.

Roma, 30 Decemvrie.

„Moniteur“ desminte știrea adusă de „Național-Zeitung“, despre convorbirea principeluĭ de Coroană german cu Papa Leo XIII, admite insă că Jacobini a adresat nunțiilor papali note oficiale, despre visita ce-a făcut'o principele moștenitor in Vatican.

Berlin 30 Decemvrie.

După cum anunță ziarul „Bote aus dem Riesengebierge“ se angajază tinerĭ in Silesia și Helveția pentru expedițiunea din Tonkin. Numita foaiă cere intervenția ministeriului de esterne.

Roma, 30 Decemvrie.

La 8 Ianuariŭ se vor transporta osĕmintele regeluĭ Victor Emanuel in Pantheon, in o capelă situată la dreapta de la intrare, unde se vor depune intr'o urnă de bronz spre vecinică odihnă. Această urnă formează partea cea mai de frunte din viitorul monument, ce se va ridica pe morminteul defunctuluĭ rege. La transportarea resturilor vor asista miniștriĭ, președinții Camerii și intregul corp diplomatic.

Belgrad, 30 Decemvrie.

Se anunță din Bulgaria, că Pasici, Stanojevici și alți emigranți sĕrbi cari aŭ trebuit să fugă din țara lor cu ocasiunea turburărilor din zilele trecute, in curând se vor adresa la opiniunea publică a Europei luminate, descriind evenimentele petrecute in urmă. In memorandul lor, emigranții vor publica nește lucruri cu totul neplăcute.

Petersburg, 30 Decemvrie.

După informațiunile ziarelor, șeful direcției poliției, Sudeikin, fu omorit intr'o casă de lângă gară vis-à-vis de Newsky-Prospect. Funcționarul care 'l insoția a fost rănit de moarte. Omorul s'a făptuit cu pumnalul, in locuința unuĭ nihilist, Jablonski, Lc.-col. Sudeikin era un bărbat d'o forță fisică estra-ordinară. Erĭ s'a făcut autopsia legală a cadavruluĭ.

Athena, 30 Decemvrie

Cu ocasiunea predăriĭ hărtiilor sale acreditare, d. baron Trautenburg 'l'a asigurat pe regele George de simpatiile guvernuluĭ vienez. Regele Greciei a rĕspuns că Grecia e animată tot de aceleași sentimente pentru monarchia austro-ungară.

Serviciul telegrafic al „Românieĭ Libere“

1 Ianuarie.—3 ore seara.

Londra, 1 Ianuarie.

Se telegrafiază din Cair luĭ „Daily News“ că scrisorĭ de la Mahdi, carĭ aŭ fost prinse, confirmă că are intenția de a ataca Egyptul. Insurecția se intinde deja de a lungul coasteĭ până la Koisseir și 20,000 insurgenți sunt acum intre Souakim și Sincat.

(Havas).

A se vedea ultime scirĭ pe pag. III-a.

Bucurescĭ, 21 Decemvrie.

De câte-orĭ ni se dă prilej de a vorbi cu d. Rosetti, simțim o deosebită mulțumire. Are ceva omul acesta, la vorba și la condeiŭ, care 'ți gădilă nervii, te face să 'l asculți cu plăcere și câte-odată să 'i jertfești câte-o părere. Cine a cunoscut pe bătrânul, n'a putut să nu'l stimeze și să nu'l iubească, chiar in mijlocul uneĭ lupte inviersunate.

N'am impărtășit și nu impărtășim multe din ideile propagate de d. Rosetti; n'am aprobat și nu aprobăm multe din faptele oamenilor sprijiniți la guvern de d. Rosetti, — dară rare-orĭ s'a intâlnit in lupta politică un adversar așa de leal, ca bătrânul cap al liberalismuluĭ.

De aceea, orĭ de câte-orĭ ne-a adresat cuvântul bătrânul decan al preseĭ, l'am ascultat cu luare aminte și cu luare aminte am căutat a 'i rĕspunde.

Așa facem și astăzĭ.

* * *

In „Românul“ de Lunĭ seară, d. Rosetti scrise și subscrise un articol in privința reformeĭ legiĭ electorale. In acest articol sunt combătuți toți aceia carĭ, in Parlament și afară din Parlament, sunt in contra unității de colegiŭ electoral, propuse in zilele trecute de 35 deputați.

Dintre ceĭ ce sunt afară din Parlament, facem parte și noĭ. Nu insă pentru acest motiv rĕspundem astăzĭ d-luĭ Rosetti. E o mare onoare pentru un cetățian de a purta cugetul și simțimintele uneĭ fracțiunĭ din țară in Parlament, dar nu e o desonoare, nici o scădere de drept, de a nu avea un mandat și de a cugeta ca simplu cetățian. Acesta pare a fi și simțimintul d-luĭ Rosetti, când respunde celor din Cameră și din Senat, combătând argumentele *Românieĭ Libere* in contra unității de colegiŭ.

Simțitorĭ la această considerațiune venim la cestiune.

* * *

Dintr'una din criticele noastre, indreptate in contra celor ce susțin unitatea de colegiŭ orĭ colegie cu un cens prea scăzut, d. Rosetti citează și rombate următoarea conclusiune:

Tot cetățeanul care plătește impositul de sânge și de banĭ—ziceam noĭ—are dreptul de a intreba: ce se face cu banul sĕŭ?—ce se face cu sângele sĕŭ?

Dar nu suntem pentru unitatea de colegiŭ, căcĭ nu voim copleșirea inteligenții și a avuțieĭ, care contibuesc mai mult la intreținerea și propășirea Statuluĭ, prin statul greŭ și neințelegĕtor de inaltele probleme politice, economice și sociali.

D'aceea am cerut cercurĭ electorali deosebite, dupe marile distincțiunĭ făcute de natură și de muncă, in care feluritele stări sociali să'și arate voința lor.

Nu escludem pe nimene de la vot, dar nu voim ca numĕrul inconștiență să hotărĕscă, intr'un mod absolut de destinele țĕriĭ.

Față cu această conclusiune bătrânul nostru publicist promite, că va dovedi cu acte oficialĭ, că ceĭ carĭ contribuesc mai mult la intreținerea statuluĭ, nu sunt proprietariĭ ruralĭ, ci națiunea cu sumele ce le plătește prin patente, prin licențe, prin tutun, prin sare, etc., etc.

Dreptate are d. Rosetti, și nu este greŭ de dovedit că, in sumă totală, marii proprietarĭ ruralĭ contribuesc mai puțin, de cât contribuește, in sumă totală, restul națiuniĭ.

Dar nu știm intru cât această dovadă ar putea atinge sistema electorală propusă de noĭ. Cititorii noștri ĕși aduc aminte că, pentru Cameră, unde se votează veniturile și cheltuelile, am cerut cercurĭ electorali, distinse după câtățimea impositelor, orĭ-carĭ ar fi dĕnsele, patente, licență, foncieră, etc., acordând scutirĭ numaĭ inteligenteĭ; iar un loc separat pentru marea proprietate rurală, care represintă oare-cum tradițiunea istorică legată de moșia românească, n'am propus de cât in sfatul bătrânilor norodului, in Senat.

Gruparea cetățenilor, după cătățimea impositelor ce fie-care plătește, ni s'a părut mai dreaptă, de cât distincțiunea numaĭ după cantitatea foncieriĭ urbane și rurale, dar nu aceasta e in discuțiune.

Noĭ am declarat, că „nu voim copleșirea inteligenteĭ și-a avuțieĭ, *carĭ contribuesc mai mult la intreținerea și propășirea Statuluĭ*, prin stratul greŭ și neințelegĕtor de inaltele probleme politice, economice și sociali.“

Când am făcut această declarațiune, n'am inteles și nici nu intelegem, să desbrăcăm pe nimenĭ de dreptul natural, de a intreba ce se face cu banul sĕŭ, cu sângele sĕŭ? In sistemul nostru, toți cetățienii votează, dar nu votează intr'un colegiŭ.

Scim că idea cea mai inaltă a viitoruluĭ, aceea susținută cu mult talent de genialul Emile de Girardin, este ca toți alegĕtoriĭ unuĭ Stat să formeze un singur colegiŭ, in care să se voteze lista intreagă a representanților unuĭ Parlament. Atuncĭ alesul va avea dreptul să se numéscă representantul națiuniĭ. Dar acest sistem, atât de logic in teorie, de câte obiecțiunĭ nu se lovesce?

Francezii n'aŭ putut statornici, cu tótă stăruința mareluĭ cetățian Gambetta, scrutinul de listă departamental; și noĭ vrem să ne facem mai radicali de cât dĕnșii?

In statul nostru tĕnĕr, unde conștiința civică este slăbănoagă, din cauza puțineĭ culturi a maselor, ar fi o mare greșală unitatea de colegiŭ. Masele ignorante, conduse de forța administrativă, ar turti cu numĕrul lor manifestarea minorității inteligente, și ar forma temeliele unuĭ guvĕrnĕment despotic. De aceasta ne frică noĕ.

Să'și aibă și masele representanții lor, nu ne opunem. Dar vrem ca și inteligența, care contribue mai mult prin lupta ideilor—la propășirea Statuluĭ, să'și aibă representanții sĕĭ;—dar vrem ca și avuția, in care noĭ cuprindem pe toți aceia carĭ contribuesc de la cel puțin 300 leĭ pe an la intreținerea Statuluĭ, să'ĭ aibă representanții sĕĭ. Și voind aceasta, voim in același timp formarea unor cercurĭ de control și de resistență, in contra regimuluĭ bunuluĭ plac.

In acest sens am zis, că „inteligența și avuția contribuesc mai mult la intreținerea și propășirea statuluĭ“. Pentru a ajunge la control in stat, am reclamat garanții pentru necoplesirea inteligenteĭ și avuțieĭ de către masele inconștii.

* * *

Nu este vorba de privilegiĭ, in acest sistem. Inteligența are tot atâtea drepturĭ, ca și ignoranța, avuția tot atâtea ca și proletariatul. Individualicesce este o egalitate perfectă: un vot și un vot. E vorba numaĭ de o combinațiune care să garanteze manifestarea acelor stărĭ sociale, carĭ și-aŭ agonisit prin muncă un capital intelectual saŭ un capital bănesc, in contra numĕruluĭ fără aceste capitaluri.

Și fiind-că d. Rosetti ne intreabă: Carĭ sunt *acele marĭ distincțiunĭ făcute de natură și de muncă*, ce le cere „România Liberă“ și cu toți privilegiații ceĭ nuoĭ din actualele Camere?

respundem:

Oamenii sunt foarte deosebiți in insușirile lor. Nicĭ copii aceloraș părinți nu se aseamănă. Câte-odată deosebirile sunt extreme. Unii venim in lume c'un fisic sănătos, alții scrofuloși, pociți, slăbănogĭ, idioți, etc. Unii aŭ fericirea să se desvolte in condițiunĭ igienice și culturale fericite; alții in mediurĭ fisice și moralĭ, carĭ corup și abrutizează. Iată câteva din marile distincțiunĭ făcute de natură și de educațiunea primă.—Munca aduce și ea marĭ deosebirĭ intre oamenĭ. Unii ne intrebuințăm tinerețea in dobândirea unuĭ capital intelectual, alții ne pierdem timpul și banii părinților in petrecerĭ nebune; unii ne devotăm la meserie, la negoț, la plugărie, muncim anĭ intregĭ ca să agonisim un capital, cu care devenim apoĭ agenți folositorĭ aĭ mișcăriĭ economice a statuluĭ; alții petrecem prin cafenele și ne inscriem de timpuriŭ in proletariatul de stradă și de funcțiune, și așa mai departe.

Când natura și munca a făcut atâtea deosebirĭ intre oamenĭ, nu este oare de interes ca intr'o organisațiune politică să se țină seama cel puțin de *marile distincțiunĭ* făcute de natură si de muncă? Și când disproporția este așa de mare intre inteligență și ignoranță, intre avere și sărăcie, prudent este să le amestecăm pe toate la un loc și să proclamăm domnia absolută a numĕruluĭ?

Noĭ credem că nu. Mai mult incă, suntem convinși că acest amestec este periculos, nu numaĭ pentru intemeiarea regimuluĭ representativ la noĭ, dar insăși pentru ființa statuluĭ român.

Ne oprim astăzĭ aci, așteptând pe bătrânul fruntaș politic să revină asupra cestiuneĭ, cum ne-a promis in acel articol, pentru a continua și noĭ desbaterea.

CRONICA ZILEI

Sosirea MM. LL. Regeluĭ și Regineĭ in capitală se așteaptă pe mâine, la 2 ore p. m.

Ierĭ s'a impărțit d-lor senatorĭ proiectul de revizuirea Constituțiuneĭ.

Colegiul III din Slatina a ales deputat pe d. Fântăneanu.

Mâine, Joĭ, la 8 ore seara, d. Nicolae Ionescu va continua conferința d-sale asupra interesantuluĭ subiect despre *Invățămintele istorice*.

Aflăm cu multă părere de rĕŭ că d. dr. Davila este de câte-va zile cam bolnav și medicii nu-ĭ permit a eși din casă pe acest timp aspru.

Dorim o repede insănĕtoșire activuluĭ și distinsuluĭ bărbat.

Camera a amânat discuțiunea asupra raportuluĭ comisiuneĭ, parlamentare de ancheta făcută la primăria capitaleĭ, până după alegerĭ.

Cine scie dacă nu se va alege și de această anchetă ceea ce s'a ales de altele multe, bună-oară ca de acea cu generalul Slăniceanu.

Raportul ancheteĭ parlamrntare, trimesă la comuna București, ne desvĕlue multe neregularități marĭ, făcute de disolvatul consiliŭ. E vorba de banĭ, rĕŭ cheltuiți.

Am așteptat publicarea acestuĭ act, care ne destăinuește lucrurĭ grave. Citirea luĭ ne-a produs o dureroasă impresiune.

Ne vom face datoria de a vorbi despre dĕnsul.

Prefectul Urlățianu, cel cu scandalul de la biserica din Urlați, a fost condamnat de tribunal, să restaureze portretele șterse saŭ să plătească 2000 leĭ, costul lor, precum și la despăgubire civilă de 6000 leĭ, plus 100 leĭ cheltuieli de judecată.

Inregistrând această condemnare, ne mirăm cum guvernul tolerează să fie representat intr'un județ, printr'un individ care găsesce cu cale să facă gamineriĭ, ca cea de la Urlați!..

Nu scim de e Stat in Europa, unde să se mai poată petrece aseminea lucrurĭ!...

Cutremurul simțit ierĭ dimineață in capitală s'a simțit și la Iași, Hușĭ, Fălciŭ, R. Sărat, Bârlad, Tecucĭ, Brăila, Ivescĭ și Podu-Turculuĭ și de sigur și in alte mai multe localități de unde insă nu s'a semnalat până acum.

A-seară, la primărie, comisiunea insărcinată cu primirea marilor lucrărĭ a avut ultima sa intrunire.

Nu cunoaștem insă ce hotărîre va fi luat, de óre-ce la precedentele intruniri părerile aŭ fost deosebite: unii din membriĭ susțineaŭ primirea lor, acum in starea in care se găsesc, alții (majoritatea) voiaŭ a amâna primirea lor până la primă-vară.

Se crede insă că s'aŭ unit toți membriĭ comisiuneĭ de a supune comisiuneĭ interimare această din urmă părere, acordându-se ast-fel până atuncĭ și antreprenorilor timp de a termina definitiv unele lucrărĭ, carĭ astăzĭ nu sunt complete.

Mâine, Joĭ, la ora 1 dupe amiazĭ, se va face, la școala nouă de băieți din Lucacĭ, impărțire de imbrăcăminte la 160 băieți și de fete sărace, din toate școlile primare din capitală.

Ajutoarele vin de la societatea prezidată de d. Dr. Sergiŭ.

După cum spune „Gazeta Românieĭ, in scoalele din Ploescĭ s'aŭ suspendat cursurile din causa angineĭ diphterice, ce din nenorocire grassează foarte mult in acel oraș.

Tot numitul ziar spune că d. G. Tocilescu, șeful cabinetuluĭ d-luĭ ministru de interne, și-a dat demisiunea.

S'o fi supărat văcarul pe sat! mai sciĭ minune?!

Mâine, la 2½ ore p. m., la uzina de gaz de la Filaret se va face esperiență pentru stingerea focului, cu aparatul in-

www.digibuc.ro

ventat de d. Ch. Delattre, numit *Extinc teur Delattre.*

Prin „Monitorul oficial“ de azĭ s'a promulgat următoarea lege:

Articol unic — Atribuţiunile consiliuluĭ general şi al consiliuluĭ permanent din legea instrucţiuneĭ publice, trec la comisiunea permanentă de pe lângă ministerul agriculturei, industrieĭ, comerciuluĭ şi domeniilor pentru toate şcoalele dependinte de acest minister.

Numirile corpuluĭ învĕţător din aceste şcolĭ se vor face conform legeĭ instrucţiuneĭ publice.

S'a aprobat d-luĭ sub-locot. Balş-Constantin din regim. 5 de călăraşĭ un congediŭ de 9 lunĭ in ţară şi străinătate pentru interese grave de familie, trecĕndu-se in acelaşĭ timp in posiţie de disponibilitate pentru congediŭ maĭ mare de 6 lunĭ, conform alin 5 de sub art. 8 din legea asupra posiţieĭ oficerilor.

D. N. Bizantie s'a numit in postul de grefier-comptabil la penitenciarul Mislea, in locul d-luĭ St. Dimulescu, demisionat.

D. G. Chiriac, fost verificator şi subcasier, s'a numit in funcţiunea vacantă de sub-casier la casieria generală a judeţuluĭ Bacăŭ.

D. G. Melinescu, care a reuşit la concurs, d. Gr. Mihăilescu, fost controlor, şi d. I. Dudescu s'aŭ numit controlorĭ fiscalĭ, in locul d-lor Butărescu, Constantinescu şi Al. C. Max, depărtaţĭ din acestea posturĭ.

DIN AFARA

Situaţiunea in Egipt.

De când cu nimicirea armateĭ luĭ Hicks paşa la El-Obeid, toată atenţiunea Europeĭ e indreptată din noŭ asupra ţărĭ Faraonilor. Piramidele se arată din noŭ, cu vĕrfurile lor milenare, inroşite de para fanatismuluĭ mohamedan. Fantasia orientală pare că vede deja ingenuchiaţĭ pe nesuferiţiĭ de ghiaurĭ, ca in timpurile domnieĭ arabe, in Africa şi Spania. Dar fantasia va rĕmânea tot fantasie, căcĭ deja valurile Mediteraneĭ rostogolesc, pe valurile lor vase englezeştĭ, incărcate cu bombe şi ierbărie pentru a servi ca muniţiune regimentelor ce India le trimete, să ardice zăgazurĭ puternice la cataractele Niluluĭ. Până ce se va ajunge această, până ce civilisaţiunea să poată culca la pămĕnt barbaria şi ignoranţa, vor trece incă multe zile de grea cumpănă, pentru guvernul Khedivuluĭ.

Din Suakim se anunţă că cetele Mahdiuluĭ devin foarte indrăsneţe. Atât guvernorul, Suleiman paşa, cât şi amiralul Hewett aŭ fost siliţĭ să intre in luptă cu toate forţele lor. Oraşul Massaua e asemenea in mare pericol, din partea Abesiniilor. Suleiman paşa a declarat, că dĕnsul a perdut toată increderea in trupele ce i s'aŭ pus sub comanda sa. După vederile luĭ pentru a restabili legătura cu Berberia, este necesară o oştire de 50,000 soldaţĭ egiptenĭ şi de 20,000 de trupe aduse din India.

Osman Digma, adjutantul Mahdiuluĭ a adresat o scrisoare comandantuluĭ fortăreţeĭ Tokar, inchise de insurgenţĭ, invitându'l să se predea, maĭ ales că Mahdiul a făcut prisonierĭ o mulţime de paşale şi de oficiarĭ egiptenĭ. Ceĭ carĭ i se vor preda de bună voiă vor fi cruţaţĭ. Toate cetăţile din Sudan fac acte de supunere Mahdiuluĭ, astfel in cât nu peste mult timp, acesta va fi in stare să răsbiască şi in Egipet. Mişcarea cu deosebire pare ameninţătoare de-a lungul Măriĭ Roşiĭ.

Din aceste relaţiunĭ resultă că situaţiunea e foarte grea pentru guvernul din Egypt, dacă Anglia nu se va grăbi a'ĭ da concursul eĭ material la timp. Dar cu toată gravitatea situaţiuneĭ, victoria definitivă tot pe partea Kedivuluĭ şi a Angliеĭ va fi.

Situaţiunea in Tonkin.

Ziarul chinez, «Şempas», ce apare in Shangai, publică asupra paviloanelor negre şi conducĕtoriuluĭ lor, care s'a rănit grav in bătălia de la Son-Tay, următoarele interesante date: Lin-Yuen-Fu, comandantul paviloanelor negre, actualmente e trecut de vĕrstă de 60 de anĭ. Acum 40 de anĭ, a fost conducĕtorul rebelilor din Canton. Condamnat fiind de guvernul chinez la moarte, se refugiă impreună cu căte-va sute de cetaşĭ d'aĭ sĕĭ in Anam, al căruĭ domnitor era cu mult maĭ slab, de cât să 'l fi putut da afară, refusându-ĭ ospitalitatea. Dar pentru ca să şĭ-'l porniască p'o cale maĭ pacinică, domnitorul i acordă numituluĭ Lin-Yuen-Fu un vast teritoriŭ in caldele regiunĭ ale munţilor Tien-Fu-Şang. Lin avu aicĭ ocasiunea să 'şĭ manifeste talentul sĕŭ de regent inţelept şi harnic colonisator. La inceput, pe cătă vreme se temea să nu fie estradat guvernuluĭ chinez, 'şĭ plătia regulat toate contribuţiile, când insă se simţi destul de tare, aruncă la o parte masca loialităţiĭ afecte până atuncĭ. In adevĕr, teritoriul necultivat şi sterp ce i se dase de rege, acum e transformat in intinse şi mănoase cămpiĭ roditoare precum şi in frumoase grădinĭ. Poporaţiunea dni jur alergă la fostul conducĕtor de rebelĭ, subordonându-se. Asfel in scurt timp Li-Yuen-Fu dispunea ca un antocrat de un teritoriŭ de căte-va sute de milurĭ pătrate, locuite de paviloanele albe şi galbene. Infiinţase acest Lin, cum se zice un Stat in Stat, bucurându-se d'un nume slăvit de toţĭ. In scurt timp principatul sĕŭ a ajuns atât de puternic, in cât se poate cu drept cuvĕnt considera ca partea cea maĭ bine administrată din tot imperiul Anamuluĭ. Populaţiunea numeră 200,000 de suflete. Toţĭ bărbaţiĭ primesc o creştere milităriască. Cu toate acestea insă eĭ nu pot să resiste armelor francese, de şi rĕndurile lor sunt intărite cu numeróse *paviloane negre.*

O ADERARE

Primim din Caracal următoarea telegramă (copiă) adresată d-luĭ N. T. Popp, deputat.

Citind articolul publicat de dv. in ziarul „România liberă“ No. 1933, relativ la legea pentru industrie, vă esprimăm prin aceasta mulţumirile noastre că vaţĭ devotat uneĭ chestiunĭ atât de importante, şi vĕ rugăm să continuaţĭ a o susţine. Sperăm că toţĭ care doresc fericirea ţĕreĭ se vor asocia la opiniunea dv. şi astfel in curĕnd să avem fericirea a vedea şi la noĭ industria inflorită. (ss) A. Hentiescu, M. P. Hristescu, E. I. Dulgerescu, F. Niculescu, Dr. Panea, St. D. Petrescu, M. Petrovici, T. Grimani, Al. Georgescu, Mich. Michail (Curcă), Nae T. Musceleanu, T. Zamfirescu, N. Stambuliu, V. Popescu, D. Vasilescu, I. D. Amărĕscu, Niţă Nicolaid, Ilie N. Mihail, Ioan Ionescu, Ghiţă Marin, Th. Vlădescu, M. Delcescu, T. Ceauşescu, R. Rădulescu, Grigorie Donescu, Păr. Ghiţulescu, Sterie Ioanid, T. Murgescu, G. I. Demetrian, G. Protopopescu, Mih. Neguţi, I. Mărculescu, Nae Antonescu, D. Guran, Iancu Mihail, D Georgiu, căpitan I. Calafeteanu.

Convenţiunea comercială cu Austro-Ungaria inaintea Camerii

(Interpelarea d-luĭ Iepurescu(*).

Cu ce aşĭ putea dar, d-lor deputaţĭ a vĕ dovedi maĭ bine aceasta cestiune a industrieĭ naţionale, de cât citându-vĕ ca pildă ceea-ce eraŭ o parte din industriele noastre şi ceea-ce sunt astăzĭ.

Ast-fel, d-lor, permiteţi-mĭ să iaŭ de exemplu articolele prevĕzute in convenţiunea austro-ungară la tariful aşa numit A, tarif care dispenzează de orĭ-ce drept şi taxă de importare coprinse intr'ĕnsul.

In prima linie găsesc:

Petroliŭ atât brut cât şi rafinat.

Noĭ, d-lor, suntem o ţară prin excelenţă producĕtoare de petroliŭ, de petroliŭ brut, insă.... (Intreruperĭ).

Sunt decis a nu rĕspunde nicĭ uneĭ intreruperĭ, fiind-că chestiunea este delicată şi prea gravă, pentru ca să'mĭ perd timpul a rĕspunde unor provocărĭ intempestive.

In ceea-ce priveşte acest articol, fiindcă petroliul brut se extrage cu maĭ multă abundenţă la noĭ de cât in Austro-Ungaria, şi fiind-că principiul reciprocităţeĭ există, aş putea chiar să 'l trec cu vederea; nu insă tot acelaşĭ lucru pot afirma in ceea-ce priveşte petroliul rafinat; de aceea cred că ar fi fost inţelepceşte şi va fi prudent ca onor. d. ministru de externe cu ocazia reinoirilor convenţiunilor să ia mĕsurĭ pentru asigurarea şi protegiarea petroliuluĭ rafinat, pentru ca astfel să silim capitalurile să indrăsniască a infiinţa fabricĭ destilătoare carĭ să producă petroliul rafinat.

Onor. d. ministru de externe, care este un economist distins, ştie şi inţelege foarte bine că petroliul brut transformat se vinde in ţară indoit şi intreit maĭ scump de cât cel brut; decĭ dar, n'ar fi bine ca noĭ să ne preocupăm maĭ de aproape de această industrie naţională? N'ar fi bine ca in viitoarele convenţiunĭ să prevedem drepturĭ şi taxe, pentru ca această ramură de industrie să poată găsi mijlocele de a se desvolta.

Lemnele de construcţiune, sunt dispensate de asemenea de orĭ-ce taxe de import. Apoĭ, d-lor, cine nu'şĭ aduce aminte — şi pentru aceasta mĕ adresez in special la onor. meĭ colegĭ de peste Milcov — apoĭ zic, cine nu'şĭ aduce aminte, ce comerciŭ nu se face cu lemnele şi cherestelele extrase din pădurile din valea Siretuluĭ? chiar intreaga linie a munţilor se ocupă cu acest comerciŭ, şi observaţiĭ că dacă noĭ avem acest avantagiŭ natural, Austro-Ungaria pe de altă parte are nu maĭ puţin la nisposiţiune pădurĭ seculare din carĭ să extragă o lemnărie considerabilă. Aşa dar, nu ar fi fost patriotic să se pue o stavilă importăriĭ acestuĭ articol pentru a asigura produsul naţional faţă cu concurenţa străină?

Pentru ce s'aŭ perdut toate acestea din vedere?

Aşĭ dori din adăncul inimeĭ ca guvernul, şi asupra acestuĭ punct să se uniască cu mine; căcĭ, şciŭ in ce condiţiunĭ s'a aflat pentru ca să primiască convenţiunea cu Austro-Ungaria, şi sunt sigur că pe acele bănci nu se va găsi un singur ministru, care să aibă curagiul să ceară de la Parlament reinouirea unor atarĭ convenţiunĭ; iar dacă contra aşteptărilĭ mele şi din nenorocire s'ar găsi, contra aceluia de asemenea sunt sigur că intreg acest Parlament, ca un singur om, se va ridica să 'l spune că această reinouire ar fi recunoascerea şi sugrumarea tuturor intereselor noastre economice; sunt convins din'nainte despre această şi de aceea nicĭ nu pun această ipotesă, căcĭ o repet, ar fi să aduc o insultă atât Parlamentuluĭ cât şi ministrilor actualĭ.

Urmând, d-lor, cu această expunere ajung la *pelărie.* D-lor, care printre d-voastră nu ştie că şi această ramură de industrie a fost ocupaţiunea uneĭ părţĭ din locuitoriĭ acesteĭ ţĕrĭ. Am avut, d-lor, şi avem, de şi in decandenţă, aşa numita clasă a tabacilor, care a jucat un rol important şi chiar in vlaţa politică. Eĭ bine, meseria acestor oamenĭ e ameninţată de a inceta şi de a se desfiinţa. Pentru ce? Care să fie cauza acestuĭ fenomen economic? Pentru că prin convenţiunea cu Austro-Ungaria s'a permis să se introducă acest articol care avea similare in ţara noastră, fără nicĭ o taxă; şi tot din această cauză n'aŭ izbutit nicĭ generoasele incercărĭ ale fabriceĭ d-luĭ Fiala din Bucuresci: astfel că, chiar fabrica de pelărie de lângă Constanţa din Dobrogea, de şi se manţine in condiţiunĭ bune, maĭ curând saŭ maĭ tărziŭ, dacă nu veţĭ lua mĕsurĭ, de sigur că va avea aceiaşĭ soartă; toate acestea numaĭ şi numaĭ din cauza lipseĭ de tarife protectoare, din cauza convenţiuneĭ cu Austro-Ungaria.

Aci terminându-se tariful *A*, trec la tariful *B*. Acest tarif intr'adevĕr prevede oare-carĭ taxe de imposit, dar ele sunt ca şi derizoriĭ faţă cu desvoltarea economică a Austro-Ungarieĭ, şi in raport cu aceea ce avem noĭ pentru un moment. Aşa in primul rĕnd găsim industria *zaharină.*

Acest articol e de prima necesitate şi aproape comun, — zic de prima necesitate pentru că zahărul se intrebuinţează până şi in medicină şi a ajuns ca toată lumea să'l consume de la Rege până la cel maĭ de jos om.

Am avut douĕ fabricĭ de zahăr: fabrica principeluĭ Bibescu de la Chitila, şi cea altă de dincolo de Milcov de la Săscut. Pe infiinţătoriĭ acesteĭ fabricĭ 'ĭ cunoasceţĭ, atât pe onor. D. Bibescu, colegul nostru din celălalt Parlament, cât şi pe ceĭ-l'alţĭ din Moldova, şi sciţĭ că aceste persoane aŭ infiinţat aceste fabricĭ maĭ mult in scopul d'a fi folositoare acesteĭ ţĕrĭ, d'a crea o industrie naţională de cât d'a căştiga banĭ. Eĭ bine, care a fost recompensa acestor sforţărĭ? Care a fost resultatul acestor intreprinderĭ?

De la primiĭ paşĭ, infiinţătoriĭ acestor fabrice nu 'şĭ-aŭ făcut ilusiunĭ asupra dificultăţilor ce intămpinaŭ; aŭ luptat cu toate acestea, aŭ făcut apel chiar. la d-voastră, v'aŭ arătat scopul ce urmăriaŭ şi interesul cea această ţară avea ca să propăşiască pe calea industrieĭ zaharine şi d-voastre aţĭ dat primele de incuragiare; cu toate acestea fabrica de la Chitila, dacă nu mĕ incel, a incetat, şi cea de la Sascut nu sciu in ce situaţiune s'o fi găsind. Eĭ, d-lor, ciudată gospodărie publică, ciudată economie politică facem noĭ. Cum? Nu s'a găsit până astăzĭ un deputat, un ministru, care să vadă că o causa deficentă şi reală a acestor nenorocirĭ nu era internă, ci in convenţia austro-ungară; că rĕul consista in concurenţa exorbitantă ce se făcea, şi că toate sub-venţiunile ce le acordam nu eraŭ de cât nisce paliative? Acolo dar fiind causa rĕuluĭ, la sorginte ar trebui să lovim şi să remediăm. Şi in adevĕr, sciţĭ cât se plătesce pentru introducerea zahărului? De la 15—16 centime de oca, ast-fel că dacă d-voastre aţĭ căuta să vĕ pătrundeţĭ şi să comparaţĭ deosebirea de mijloace de exploatare dintre noĭ şi vecinĭĭ noştrĭ, aţĭ recunoasce fără dificultate că in atare condiţiunĭ, orĭ ce inceput de industrie la noĭ e fatalmente condamnat chiar de la inceput.

Mergĕnd maĭ departe cu expunerea articoluluĭ coprins in tabela *B*, găsim *Berea.*

Industria acesteĭ bĕuturĭ care a ajuns in consumaţie să fie alăturea cu a vinuluĭ, introducĕndu-se chiar şi pe la sate....

D. preşedinte al consiliuluĭ: Din nenorocire.

D. V. Iepurescu: Vĕ rog să fiţĭ maĭ generoşĭ cu mine şi să nu mĕ intrerupţĭ.

D. preşedinte al consiliuluĭ: Eŭ sunt producĕtor de vinurĭ, şi când am auzit că berea este pe aceeaşĭ linie cu vinul, era natural că din toată inima să protestez. (Ilaritate).

D. V. Iepurescu: Voiŭ dovedi că şi vinul nu este maĭ protegiat.

D-lor, industria bereĭ este o resursă foarte principală pentru avuţia noastră naţională, maĭ cu seamă ca in fabricarea bereĭ se intrebuinţează orz şi alte producte ale solului nostru, aşa că desvoltarea acesteĭ ramure industriale ar fi fost folositoare din toate punctele de vedere; cu toate acestea şi această ramură n'are să resiste mult concurenţeĭ străine maĭ cu seamă că cu toţiĭ scim că Austro-Ungaria este o ţară aproape clasică in fabricarea bereĭ şi dispune de o mulţime de mijloace, ca să impingă concurenţă până la cele maĭ de pe urmă limite.

(Va urma).

(*) A se vedea N-rile de erĭ şi alaltă-erĭ.

CINE A FOST TEODOR REGELE ABISINEI?

Intr'o corespondenţă a sa, adresată d-luĭ V. Alexandri, d. Ion Ghica scrie, in privinţa deslegărĭĭ acesteĭ intrebărĭ, următoarea scrisoare pe care o reproducem din «Conv. Lit.» de la Iaşi [1]).

I.

In maĭ multe rĕndurĭ am apucat condeiul, cu gândul să'ţĭ spun o istorie; dar m'am tot oprit dinaintea temeriĭ, că aĭ obiceiul de arăţĭ scrisorile mele luĭ Negruzĭ; şi el ca unul ce se află in capul uneĭ publicaţiunĭ, când pune mâna pe ceva scris şi trimis de tine, ĕl şi tipăreşte. M'am tot oprit, cum vezĭ, dinaintea temeriĭ de-a nu intra in gura lumiĭ, care găseşte pete chiar in soare.

Am maĭ esitat şi pentru că'mĭ ziceam că poate n'oĭ fi crezut, chiar nicĭ de tine, in spusele mele şi să nu mĕ pomenesc tractat de om cu stafiĭ şi cu strigoĭ. Am insă convincţiunea că ceea ce voiŭ să'ţĭ spun, este curatul adevĕr, şi că o să vie o zi, când zisele mele să se poată intemeia pe documente şi pe dovezĭ.

Căte din povestirile luĭ Herodot n'aŭ fost, sute şi miĭ de anĭ, tratate de fabule, până ce aŭ venit imprejurărĭ care aŭ dovedit, limpede ca lumina zileĭ, veracitatea spuselor şi observaţiunilor sale; şi aŭ făcut ca marele istoric să nu maĭ fie tratat de bărmar!

In timpurile Domnilor fanarioţĭ, boeriĭ ţĕreĭ ajunsese a nu maĭ avea glas in stat; ĕĭ năpădise Grecĭĭ cu totul. Rar se maĭ pomenea, pe icĭ pe colea, de căte un Cantemir, un Dabija, saŭ de un Berendeiŭ; numaĭ căte-va boeriĭ: Logofe-

1) No. 7. (An. XVII).

FOIŢA «ROMANIEI LIBERE»

— 21 Decemvrie —

RUGINA

Toată viaţa, avusese numaĭ o pasiune neobosită: vĕnătoarea. Vĕna in toate zilele, de dimineaţa până seara, cu o furie nemărginită. Vĕna iarna ca şi vara, primă-vara ca şi toamna, şi chiar când regulamentele interziceaŭ vĕnătoarea in cămpie saŭ prin pădure. Vorbea numaĭ despre vĕnătoare, visa numaĭ vĕnătoare; şi repeta necontenit: «căt de nefericit trebue să fie acela care nu vĕnează!»

Avea acum 50 de anĭ bătuţĭ pe muche; era sănătos, verde, puţin pleşuv, cam gros, dar viguros; şi rădea tot locul de desubtul mustăţilor ca să se vază bine buzele şi să fie gura liberă pentru a suna din corn maĭ cu inlesnire. In tot ţinutul era numit d. Hector şi nimic maĭ mult. Dar se numea baronul Hector Gontran de Coutelier. Locuia, in mijlocul pădurilor, o mică căsuţă rĕmasă moştenire; şi cu toate că cunoştea intreaga nobilime a departamentuluĭ şi să intălnea cu toţĭ reprezentanţiĭ eĭ masculinĭ la vĕnătoare, se ducea maĭ des numaĭ intr'o familie: familia Courville, nişte vecinĭ cum să cade, aliaţĭ cu rasa luĭ de maĭ multe secole.

In această casă era iubit, rîsgăiat, mângăiat; şi necontenit d. Hector zicea: «dacă n'aş fi vĕnător, nu v'aş maĭ părăsi.» D. de Courville era camaradul şi amicul sĕŭ din copilărie. Gentilom agricultor, trăia liniştit cu femeia, cu fiica şi cu ginerele sĕŭ, d. de Darnetot, care nu făcea nimic, sub cuvĕnt că face studiĭ istorice.

Baronul de Coutelier se ducea adesea de prânz la amiciĭ sĕĭ, maĭ ales ca să le povestească isprăvile sale vĕnătoreşti de peste zi.

Courville, Darnetot şi cele douĕ femeĭ rîdeaŭ ca nebuniĭ de aceste povestirĭ in care baronul 'şĭ punea toată inima sa. Se anima, mişca braţele, gesticula cu tot corpul; şi când vorbea despre moartea vĕnatuluĭ, rîdea tare şi intreba tot-d'a-una ca conclusiune: «Nu e aşa că are haz?»

Indată ce incepeaŭ să vorbească despre alt-ceva, nu asculta nicĭ de cum şi sta la o parte fredonând fanfare. De aceea, indată ce un moment de tăcere urma intre douĕ frase, in acele secunde de acalmiĭ neaşteptate care intrerup murmurul cuvintelor, auziaŭ d'o-dată vr'o arie de vĕnătoare: «Ton ton, ton, taine ton ton», pe care baronul o cânta, umflându-'şĭ bucile, ca şi cum ar fi avut in gură un corn.

Trăise numaĭ pentru vĕnătoare, şi imbĕtrânea fără să bănuiască. Pe neaşteptate, avu un atac de reumatism şi stete in pat douĕ lunĭ. Era să moară de urît şi de mâhnire. Fiind-că nu avea nicĭ o femeie in casă, ci numaĭ un bĕtrĕn servitor, nu putea să aibă nicĭ cataplasme calde, nicĭ ingrijire bună, — nimic din cele ce trebuesc bolnavilor. Piquerul sĕŭ 'ĭ servi de gardemalade, şi acest ecuyer căruia 'ĭ se urîse cel puţin tot atât cât şi stăpânuluĭ sĕŭ, dormia zi şi noapte intr'un fotoliŭ, pe când baronul injura şi să dispera in aşternut.

Doamnele de Courville veneaŭ să'l vază din când in când; şi acele momente eraŭ pentru el liniştite şi imbucurătoare; 'ĭ preparaŭ ciaiurĭ, aveaŭ grijă de foc, 'ĭ serveaŭ dejunul, pe marginea patuluĭ; şi când plecaŭ murmura: «Zĕŭ, ar trebui să vĕ mutaţĭ aicĭ!»

Şi ele rîdeaŭ din toată inima.

Pe când să făcuse maĭ bine, veni să prânzească la prieteniĭ sĕĭ, dar nu maĭ avea nicĭ veselia nicĭ nepăsarea de maĭ 'nainte. O cugetare neintreruptă 'l tortura, temerea că va fi reapucat de durerĭ inainte de redeschiderea vĕnătoareĭ. In momentul când 'şĭ lua adio, atuncĭ pe când femeile 'l infăşuraŭ intr'un şal şi 'ĭ inodaŭ un foulard la găt, murmură cu o voce intristată: «dacă m'oĭ bolnăvi iar, sunt un om perdut».

După ce plecă, d-na de Darnetot zise mameĭ sale: «Trebue să insurăm pe baron».

Toţĭ protestară. Cum să putea oare? Şi cu toate astea căutară toată seara printre văduvele cunoscute, şi alegerea să opri la o femeie de 40 de anĭ, incă frumoasă, destul de bogată, veselă şi sănătoasă, numită d-na Bertha Vilers.

O invitară să petreacă o lună in castelul lor. Eĭ 'i se urîse. Veni. Era neastămpărată şi veselă; 'i plăcu indată d. de Contelier. Se distra cu el ca cu o jucărie vie, şi petrecea ore intregi să'l intrebe cu şiritenie asupra sentimentelor la iepurĭ şi despre actele ipocrite ale vulpilor. Distingea baronul, cu mare gravitate, modurile de-a vedea diferite ale deosebitelor animale şi le dota cu planurĭ şi raţionamente subtile ca şi pe oamenĭ ce cunoştea.

Atenţiunea pe care 'i-o da văduva, 'l incânta; şi, intr'o seară, pentru a'ĭ da o probă de stima sa, o rugă să vêneze, lucru pe care nu'l propusese până atuncĭ nicĭ uneĭ femeĭ. Invitarea păru aşa de curioasă in cât fu primită. Trebui multă osteneală până s'o echipeze; toţĭ 'i oferiră căte ceva; şi apăru in amazonă, cu cisme cu quiloţi de bărbat, o jupă scurtă, o jaghetă de catifea prea strimptă pentru găt, şi o caschetă de valet de căinĭ.

Baronul părea emoţionat ca şi cum ar fi avut de tras prima lovitură cu puşca. 'I esplică cu de-amănuntul direcţiunea vĕntuluĭ, diferitele chiămărĭ ale căinilor, modul de-a trage in vênat; apoĭ o trămise intr'o cămpie, urmând'o pas cu pas, cu ingrijirea uneĭ doicĭ care priveşte pe copil călcând pentru prima oară. Baronul strigă: «bagă de seamă, iată prepeliţe». Nu terminase vorba şi un regiment de păsărĭ sburară cu zgomot. D-na Vilers, inchise ochiĭ, dete drumul la amândoe ţevile, se dete inapoĭ de smucirea puştiĭ; apoĭ, când îşĭ reluă sângele rece, vĕzu pe baron jucând ca un nebun, şi pe Medor aducând douĕ prepeliţe in gură.

Din aceea zi, d. de Coutelier să amorezâ de văduvioară.

Zicea, rădicând ochiĭ: «Ce femeie!» şi acum venea in toate sĕrile ca să vorbească despre vĕnătoare. Intr'o zi, d. de Courville, care 'l conducea până la poartă şi 'l asculta extaziindu-se in privinţa nouleĭ sale prietene, 'l intrebă d'o-dată: «De ce n'o ieĭ de soţie?»

Baronul inmărmuri: «Eŭ? eŭ, s'o iaŭ de soţie?.... dar, când e la adică...» Şi tăcu. Apoĭ strângĕnd grabnic mâna amiculuĭ sĕŭ murmură: «la revedere amicul meŭ», şi dispăru repede in noapte.

Nu maĭ veni treĭ zile.

Când reapăru, era palid de cugetare, şi maĭ grav ca de obiceiŭ. Luând la o parte pe d. de Courville: «Aĭ avut o ideie bună; pregăteşte-o ca să primiască; Zĕŭ, o femeie ca ea, ar zice cine-va că a fost născută inadins pentru mine. Vom vĕna impreună cât ţine anul de mare».

www.digibuc.ro

ţiile şi Vorniciile cele marĭ- de Ţara de Sus şi de Ţara de Jos, cu vistieriile, se maĭ daŭ pămĕntenilor, şi aceasta pentru că nu se putea alt-fel ; dar şi acele puţine slujbe devenise apanajul a treĭ patru familiĭ, care fiind foarte avute in diamanturĭ, argintăriĭ, şaluri şi moşiĭ, domniĭ Grecĭ 'şĭ recrutaŭ in casele lor ginerii şi nurorile pentru domniţe şi Beizadele.

Totuşĭ insă la mir trebuia să lase să le treacă inainte plăcintariĭ, lăptariĭ, bucătariĭ fanaruluĭ. Un Postelnic Vlăhuţi, un logofĕt Arghiropulo, saŭ un armaş Mano eraŭ puşĭ in archontologie, maĭ sus de cât un Bărcănescu, un Căndescu, un Cămpineanu, saŭ un Dudescu. Tăuteştiĭ, Calonfireştiĭ, Movileştiĭ şi Buzeştiĭ trăiaŭ uitaţĭ pe la moşiile lor, fără a indrăsni să aspire la slujbe maĭ inalte de cât un zapcilic, o vătăjie de plaiŭ, saŭ o sămeşie ; caftanele la care le era iertat să se urce cu gândul, eraŭ mult, mult, acele de şătrar, saŭ de sluger, şi acestea, dacă se invredniceaŭ să căştige protecţiunea vre-unuĭ Medelnicer Costacopulo, a unuĭ Căminar Rasti, saŭ a unuĭ Becer Manolache.

Cu toată decadenţa lor, boeriĭ indigeniĭ tot 'şĭ păstrase multe din obiceiurile şi tradiţiunile cele vechĭ ale ţĕriĭ, maĭ ales acea de patronĭ şi clienţĭ. In fie-care casă boerească se creşteaŭ copiĭ de mazilĭ, de boerĭ de neam şi de poslušnicĭ. Băeţiĭ invĕţaŭ carte românească unaĭ de la altul sub direcţiunea vătafuluĭ saŭ a vre-unuĭ logofĕt din curte ; şi fetele să dădeaŭ pe mâna uneĭ mame Sande, saŭ a uneĭ jupănese Cristina, de le mustruluia şi le invĕţa cusăturĭ de vaperurĭ, de gevrele şi de sangulĭĭ, impletiturĭ de bibiluriĭ, fierturĭ de fel de fel de dulceţurĭ : rodozahar, şerbeturĭ de trandafir şi de vişine, peltele de gutuĭ şi de mere, tetrea de chitră şi deosebite vutcĭ.

Când un boer ĕşĭ căsătoria copiiĭ, se da coconaşuluĭ un băiat crescut in casă, ca să'l slujească pe pricopsială ; şi feteĭ 'i se dădea copila cea maĭ cu minte şi maĭ invĕţată, ca s'o imbrace şi să'ĭ coasă ; cu condiţiunea de-a o mărita după vre-un logofĕt, când şi-o veni in vĕrstă.

La insurătoarea Căminaruluĭ Tachi Ghica, 'i s'a dat din casa banuluĭ Scarlat Ghica un flăcăŭ, anume Grigore, fiul Işlicaruluĭ poslušnic care dregea gugiumanele şi işlicile caseĭ banuluĭ ; iar Mariţiĭ, feteĭ vorniculuĭ Scarlat Cămpineanu, 'i s'a dat Sofiana, fata Aspasieĭ, greacă adusă din Ţarigrad de cocoana Lucsandra Cămpineanca, când s'a intors din surghiun din Ţara Turcească.

Grigorie Işlicarul, tĕnĕr, nalt, rumen şi plăcut ; Sofiana, fată numaĭ de şase-spre-zece aniĭ, oacheşă, sprincenată şi frumoasă ; tot imbrăcând şi desbrăcând dimineaţa şi seara, Grigore pe Cuconul şi Sofiana pe cuconiţa ; deşi nu ştiaŭ nicĭ unul limba celuĭlalt ; dar tot şoptindu-şĭ din ochĭ şi din sprincene, s'aŭ inţeles la vorbă aşa de bine, in cât a resultat un copil, care de şi conceput din florĭ, dar graţie binecuvĕntăriĭ părinteluĭ Lesbiodax maĭ târziŭ : *Kir Neofit, Inalt Prea Sfinţit Mitropolit al Ungro-Valaehieĭ*, s'a născut fiŭ legitim şi s'a botezat in Christos, după legea ortodoxă a rĕsăriteluĭ, cu numele de Teodor, fiind-că venise in lume in intăia Sămbătă a postuluĭ celuĭ mare.

Grigore 'I zicea Tudor şi Tudorache, pe românește ; iar Sofiana, ca o greacă ce era, zicea Theodoros (Θεόδωρος), nume cu care ne obicĭnuisem maĭ toţĭ in casă, atât pentru că eram ca copiiĭ, in contact maĭ des cu Kera Sofiţa de cât cu logofĕtul Grigore.

In vremea Molevmiĭ feciorul care ne slujea in odaie la dascăl, murind de ciumă la Marcuţa, Tata ni l'a inlocuit cu Teodoros care vorbea greceşte, citea şi scriea românește, slovă de tipar, slovă popească şi slovă ciocoiască, după isvodul dat de logofĕtul Matache ; era deştept şi'l prindea mâna la toate. Am auzit maĭ târziŭ că avea unghiile cam lungĭ.

Sofiana, care era din insula Tinos şi călĕtorise prin Tesalia cu mama eĭ Aspasia ce fusese zece aniĭ chelărasă la mitropolitul de la Larisa, ne povestea, sara, despre minunile şi frumuseţele mănăstirilor de la Muntele Athos, ne spunea de sfinţonia călugărilor de la Stavros, de la Simopetra şi de la Vatopedi, unde nu călca picior de parte femeească, unde nicĭ in sbor nu puteaŭ să intre de cât coţoşiĭ. Cu cătă evlavie ne istorisea scandalul ce fusese la Niaphios când o barză obraznică a indrăznit să'şĭ aşeze cuibul lângă coşul bucătărieĭ, cum sfinţiĭ părinţĭ aŭ stat treĭ zile şi treĭ nopţĭ in rugăciuni şi privegheriĭ, cum aŭ dărîmat cuhniea cu ogeac cu tot şi aŭ zidit alta nouă din temelie pe care aŭ stropit'o cu aiasmă de sus până jos. Remânând treĭ săptĕmânĭ intregĭ, bieţiĭ călugărĭ, fără fiertură de fasole, in cât slăbise de gândeaĭ că eraŭ sfinte moaşte.

Teodoros asculta in estras acele povestiri ale Sofianeĭ, şi acum visul luĭ era să poată să meargă când s'o face mare, să visiteze acele locurĭ sfinte, să se rĕpeadă până la monăstirea Sfântuluĭ Sava şi Sfânta Ecaterina, şi chiar până la Ierusalim.

Nu ştiŭ, din sfinţenie saŭ din ce, dar Teodoros nu putea să sufere pe Ovreĭ. Când auzea strigând pe uliţă: *Marfă ! Mărfă!* lăsa tot şi alerga după jupânul cu bocceaua la subinare, răzemat de cot, miorlăindu-l ca pisicile, şi'ĭ arunca racĭ vii in boccea strigându-l :

Şapte raţe ş'un boboc
Haĭ jidan la loc,
Şapte raţe ş'una moartă
Hăis jidan la roată.

Când duceaŭ ovreiĭ căte un mort la groapă, eĭ, cu toată paza de arnăuţiĭ aĭ Agăĭ carĭ intovărăşiaŭ in tot-d'a-una cortejul, făcea ce făcea şi trecea pe sub cosciug strigând : „Cruce !“ Ovreiĭ spărieţĭ şi desperaţĭ aruncaŭ mortul jos şi cădeaŭ cu rugăciuni, cerându-i să treacă inapoĭ, ca să nu se facă mortul strigoiŭ. Această complesenţă le-o vindea une-orĭ foarte scump : pe un pepene saŭ cel puţin pe-o oca de prune.

Intr'o vreme tata, de jăluirile ovreilor, ĕl oprise d'a maĭ eşi in poartă, atunci găsise alt marafet de a'ĭ necăji : Casa unde şedeam era lângă podul gărleĭ din Beilic, astăzĭ strada Şerban Vodă, avea un sacnasiŭ scos la uliţă, pe sub care treceaŭ ovreiĭ când se plimbaŭ gătiţĭ, Sâmbăta. Plăcerea luĭ Teodoros era să stea plecat pe fereastră, cu un liţă de prins peşte in mână, o potrivea aşa de bine, in cât apuca gugiumanul ovreiuluĭ de fund şi 'l ţinea spânzurat de nu putea să'l ajungă judanul cu mânile ridicate in sus.

ARTA ŞI MUSICA

Un teatru fondat cu acţiunĭ ce aruncă acţionarilor sĕĭ o dividendă de 21½%, de sigur se poate considera o raritate. Teatrul Tivoli e un ast-fel de teatru. Fericiţiĭ luĭ acţionarĭ din Kopenhaga pot să fie felicitaţĭ şi de noĭ.

*

Opereta luĭ Genée s'a representat la 7/19 l. c. pentru a 50-oară in teatrul Walhalla din Berlin.

*

Francisc Suppé lucrează acum la o nouă operetă, numită *Scoala*. Libretul la această operă e imprumutat din literatura italiană.

DIN JUDEŢE

O tranzacţiune. — „Zimbrul“ din Iaşĭ zice, că s'a răspândit zvonul, că fracţioniştiĭ ar fi dispuşĭ a cumpĕra „Liberalul“ pentru a le servi de organ de publicitate, şi chiar că cumpĕrătoarea s'a şi efectuat pentru 1 Ianuarie viitor. Nu e insă nimic positiv şi nicĭ probabil. Nu sunt oare măcar atât de destoinicĭ membriĭ acestuĭ partid de a funda eĭ insuşĭ un jurnal, şi partidul lor e liliputian, ce le-ar folosi abonaţiĭ roşi de la „Liberalul“? Doar de e la mijloc vr'o transacţiune politico-comercială.

NOTIŢE ELECTRO-TECHNICE

Intre Paris şi Montes, o indepărtare de 65 kilometri, s'aŭ făcut acum de curênd incercărĭ de trimiterea valurilor de sunet cu telefonul, sistem Maiche, pentru care scop experienţa s'a făcut pe o linie telegrafică. Incercările făcute aŭ reuşit pe deplin, neauzindu-se nicĭ un sunet disarmoniat ce să se fi pricinuit in urma curenţilor de inducţiune.

Numitul aparat funcţionează actualmente in maĭ multe zidirĭ publice, d. e. şi in noul Hotel de Ville, ce e legat acum cu toate biurourile cu care lucrézá.

*

O esperiinţă mare s'a făcut, tot in genul acesta, intre Berlin şi Magdeburg. Din acest oraş se poate vorbi foarte bine cu bursa din Berlin.

*

Tot in Germania se lucrează acum la construirea uneĭ linĭĭ ferate pe care vor circula intre Frank-fort a/M şi Offenbach trenurĭ electrice, pe o distanţă de 6½ kilom.

Pe această linie pentru prima dată se va face concurenţă cu trenurile sistem electric şi locomotive de abur.

NOTIŢE LITERARE

Contemporanul. — (Revista ştiinţifică şi literară) No. 10 Anul III cuprinde :

Moartea luĭ Olivier Béraille, traducere din Emile Zola. — Căprariul şi Jidanul, (anecdotă populară). — Este oare spirit ca ce-va deosebit de materie ? (urmare). — Găteala (sfârşit). — Despre chipul cum se poartă popoarele sĕlbatice cu copiiĭ şi cu tineriĭ, (sfârşit). — Din poemele in proză ale luĭ Turghenief. — Vaĭ de limbă. — Felurimĭ.

INSERŢIUNE

Printre numĕratele lifte carĭ aŭ maĭ rĕmas, dintre vechiĭ cămătarĭ din naintea legiĭ Grădişteann, este astăzĭ şi jidovul Esra Israel Calea Victorieĭ 48, poroclit bancher, dar in realitate cămătar neomenos.

Fac cunoscut acelor ce, din nenorocire ar avea nevoie, ca mine, de ast-fel de suflete spurcate, să nu maĭ cadă in mâna şarlatanuluĭ de la No. 48.

N. C. Ianolescu.

Serviciul Telegrafic al „Românieĭ Libere“

2 Ianuarie 1884—9 ore dimineaţa.

Berlin, 1 Ianuarie.

Impĕratul Wilhelm, primind pe generalĭ, in capul cărora era principele moştenitor, principele Frederic-Carol şi feldmareşalul conte de Moltke, n'a pronunţat discurs ; Majestatea sa a vorbit numaĭ cu căţi-va generalĭ.

Recepţiunea a ţinut aproape o jumĕtate de oră.

Berlin, 1 Ianuarie.

După amiază, Impĕratul a primit felicitările membrilor corpuluĭ diplomatic ; a convorbit cu fie-care din eĭ in modul cel maĭ amabil.

Se asigură că in aceste convorbirĭ politica n'a fost atinsă.

Munich. 1 Ianuarie.

Regele Bavarieĭ a conferit d-luĭ de Lutz, preşedinte al consiliuluĭ, titlul de Baron.

Pesta, 1 Ianuarie.

Oficială.—Guvernatorul Croaţieĭ, contele Khuen e ridicat din funcţiunile sale de comisar regal pentru vechile confiniĭ militare.

D. Louis Tisza e ridicat din funcţiunile sale de comisar regal pentru oraşul Szegedin ; Impĕratul 'i-a conferit titlul de conte de Szegedin.

Roma, 1 Ianuarie.

La recepţiunea de către regele a comisiuniĭ Cameriĭ, preşedintele d. Farini a adresat majestăţiĭ sale un discurs in care a reamintit cuvêntul istoric privitor la strigătul de durere al Italieĭ, pronunţat in 1859 de regele Victor Emanuel.

Regele a mulţumit d-luĭ Farini zicênd că idealul urmărit de tatăl sĕŭ s'a indeplinit şi că Italia, unită şi independentă, merge spre viitor sub bune auspiciĭ.

Regele a primit azĭ pe ambasadorul Germanieĭ, care 'i a inmânat o scrisoare autografă a Impĕratuluĭ Wilhelm.

Sofia, 1 Ianuariŭ

Asupra noutăţeĭ că Sultanul a conferit marele Cordon Osmanie exarchuluĭ bulgar, Adunarea naţională a votat o adresă la Principele Alexandru, rugându'l d'a mulţumi Sultanuluĭ in numele naţiuneĭ Bulgare.

Azĭ-dimineaţă Principele a chemat pe generalul Nihad paşa spre a face cunoscut votul Adunăreĭ naţionale.

(Havas).

GRĂDINA DE COPII

Joĭ, la 22 ale curenteĭ ora 3 ½ după prânz, societatea română „Grădinĭ de copiĭ (şcolĭ Froebeliane) va serba in localul sĕŭ din curtea bisericiĭ Sf. Ecaterina, pe Moş-Crăciun cu cântece, jocurĭ, stea şi vicleim, şi cu această ocasiune copilaşiĭ vor arăta ce lucrează in timpul anuluĭ.

Atât membriĭ societăţiĭ, cât şi toţĭ aceia care se interesează pentru progresul şcoalelor poporuluĭ, sunt rugaţĭ să asiste la această serbare a micilor copilaşĭ.

Jucăriĭ şi micĭ darurĭ spre a se impărţi copilaşilor, sunt priimite cu recunoştinţă.

Comitetul.

Societatea Cleruluĭ Român „Ajutorul“.

Adunarea ordinară a societăţeĭ, convocată pentru ziua de 15 Decemvrie, n'a putut procede la alegerea comitetuluĭ, din cauza lipseĭ numĕruluĭ reglementar de membri.

Fraţiĭ preoţĭ, — membri sunt anunţaţĭ că adunarea se va ţine cu orĭ ce numĕr de membri, in ziua de 22 (Joĭ) Decembre ora 3 p. m. in localul cunoscut.

Comitetul.

Societatea Concordia Română.

Strada Calvină casa Fitipescu.

Sămbătă 27 corent, orele 8 seara precis, d-luĭ I. Condiescu va ţine o conferinţă asupra frumosuluĭ şi urîtuluĭ după care va urma serata cu dans.

Intrarea pentru membriĭ cu familia e liberă iar străiniĭ intreduşĭ vor plăti 3 leĭ de persoană şi 4 leĭ de familie.

Comitetul

N.B. Costumul naţional, pentru doamne, este de dorit.

SPECTACOLE

OPERA ITALIANA.—Mercurĭ, 21 Decemvrie, se va juca : **Faust,** opereta in 5 acte.—Musica de Gounoud.

SALA BOSEL.—*Teatrul artistic cu fantome şi visiunĭ.*—Programul noŭ şi foarte amusant, impărţit in maĭ multe părţĭ.

ON VEND meilleur marché que partout ailleurs toutes les bonnes parfumeries

Parfumerie du grand monde

ROUME, 84, rue des Petits Champs. PARIS même maison, 16, Grande Morskaia à St. Pétersbourg.

Prix courant sur demande franco.

Semnalăm atenţiuneĭ publice anunciul Magazinuluĭ Bazar de Romania, pag. IV.

Boalele de gât, gură, nas şi urechĭ

tratează printr'o artă specială

D-rul J. BRAUNSTEIN

fost aspirant de medic secondar in Viena in clinicele luĭ **Braun** (boale de femeĭ şi facerĭ) şi a luĭ **Hebra** (Syphilis şi boale de piele)

Consultaţiunĭ de la 3—5 ore p. m. 39

Strada Decebal No. 20 (in dosul Băraţiei

SCHIMBARE DE DOMICILIU

D-rul WILH. SALTER

DE LA FACULTATEA DIN VIENA

Special; BOALE DE FEMEI ŞI SYPHILIS

S'a mutat Strada Pescăria-Veche Nr. 8 vis-a-vis de Hotel Londra (Calea Moşilor)

Consultaţiunĭ dela 8—9 a. m. şi 3 —5 p. m.

VIN NEGRU

de Oreviţa şi Golu-Drâncea

Vechiŭ de 4 aniĭ, qualitate superioară tuturor altor vinurĭ. — 15 fr. vadra — şi

ALB DE DRAGASIANI

din recolta anuluĭ 1879.—15 fr. vadra la

PAUN POPESCU & Comp.

18, Strada Lipscani, 18.

SCHIMB ŞI COMISION

MICHAIL BENZAL

41 bis, STRADA LIPSCANI, 41 bis.

CURSUL BUCUREŞTI

Pe ziua de 21 Decembrie 1883, ora 12

EFECTELE	Cump.	Vând.
6% Oblig. de Stat convertite. .	96	96 ½
9% „ Căilor ferate Rom.	100	100 ½
5% Renta Amortisabilă. . . .	92 ½	93
5% Rentă Română.	90	91
Obl de Pensie [300 l.] Dob. 10 fr.	230	235
7% Scrisurĭ fonciare rurale. .	103 ½	104
5% „ „ „ .	91	91 ½
7% „ „ urbane. .	103	103 ½
6% „ „ „ .	98 ½	99
5% „ „ „ .	86 ¾	87 ¼
5% Impr. Municipal Bucureşti .	83	83 ⅛
Impr. cu pr. Buc. (bil. 20 l.). .	32	33
Act. Băncel Nat. a Românieĭ .	1300	1320
Acţiunĭ Dacia-România . . .	400	404
„ ale soc. de cred. mobil. „ „ construcţiĭ.	185	190
Obligaţiunĭ eşite la sorţ şi C.	230	235
Acţiunĭ soc. Naţionale. . . .	99¾	aur
Aur contra Argint şi B. Banca.	2 45	2 50
Rubla hârtie	3 ½	4 0/0
Florinĭ	2 40	2 50
Lose otomane	2 9	2 10
	40	50

CURSUL DIN VIENA

1 Ianuarie

Napoleonul.
Ducatul . . . . . .
Lose Otomane. . . . . .
Rubla hârtie . . . . . .

CURSUL DIN BERLIN

1 Ianurrie

Oppenheim . . . . . .
Ruble hârtie. . . . . .
Oblig. nouĭ 6% . . . . . .
„ „ 5% . . . . . .
Renta Amort 5% . . . . . .

CURSUL DIN PARIS

1 Ianuarie

Renta Română. . . . .
Lose Ottomane. . . .

SCHIMBUL

21 Decemvrie

Paris (3 lunĭ) . . .	99 50
„ la vedere. . . .	99 25
Londra (3 lunĭ). . . .	25 12½
„ la vedere. . . .	25 32
Berlin (3 lunĭ). . . .	122 75
„ la vedere. . . .	123 85
Viena la vădere . . .	2 10½

Anul Nou

Adrese pentru telegrame MICHAIL BENZAL.

D. de Courville, sigur că nu va fi refusat, rĕspunse : «Fă'ţĭ cererea indată, scumpul meŭ. Vreĭ să mĕ insărcinez eŭ ?» Dar baronul se turbură indată şi ingână : «Nu .... nu ; trebue maĭ ântăiŭ să fac o mică călĕtorie .... la Paris ; indată ce mĕ voiŭ intoarce, 'ţĭ voiŭ rĕspunde definitiv.» Nu putură obţine alte lămuririĭ şi plecă a doua zi.

Călĕtoria dură mult. O săptĕmână, două, treĭ trecură, şi d. de Contelier nu maĭ venea ; familia Courville mirată, neliniştită, nu şcia ce să spună amiceĭ lor pe care o preveniseră de scopul plecăriĭ baronuluĭ ; trămiteaŭ mereŭ la două zile să intrebe de dĕnsul acasă ; nicĭ unul din servitoriĭ luĭ nu şcia nimic.

Dar, intr'o seară, pe când d-na Vilers cânta acompagnindu-se la piano, o servitoare veni, misterioasă, să caute pe d. de Courville, zicêndu'ĭ incet că un domn voia să'l vază. Era baronul, schimbat de tot, imbătrânit, in costum de călătorie. Indată ce vĕzu pe prietenul sĕŭ, 'l luă de mâinĭ şi, cu vocea puţin cam obosită : «Sosesc in acest moment, scumpul meŭ, şi alerg la tine, fiind-că nu maĭ puteam răbda.»

Apoĭ, stătu la indoială, foarte incurcat : «vream să'ţĭ spun..... numaĭ de cât... că acea.... acea afacere.... nu să poate... implini.»

D. de Courville 'l privi inmărmurit. —«Cum nu se poate face, şi pentru ce?»

— «Oĭ nu mĕ intreba, te rog, ar fi grozav de spus, dar fiĭ sigur că mĕ port ca... un om cum să cade. Nu pot.. n'am drept să iaŭ pe acea femeie. Voiŭ aştepta să plecę de la voĭ, ca să incep iar să viŭ; ar fi prea dureros pentru mine s'o maĭ revĕz... Adio !...»

Şi o luă de-a fuga.

Toată familia Courville deliberă, discută, 'şĭ inchipui miĭ de lucrurĭ ; conchise, că era un mare mister in viaţa baronuluĭ, că avea poate copiĭ naturalĭ, vr'o legătură veche. In fine afacerea părea gravă ; şi ca să nu intre in complicaţiuni grele, preveniră delicat pe d-na Vilers, care să intoarse acasă văduvă—tot cum venise.

Trecură incă treĭ lunĭ. Intr'o seară când prânzise şi bĕuse cam mult, şi era gata să 'i se incurce limba, d. de Coutelier, umplându-'şĭ pipa după masă cu d. de Courville, zise : «daca aĭ şti cât de des mĕ gândesc la prietena voastră, v'ar fi milă de mine-»

D. de Courville, pe care conduita baronuluĭ in această afacere 'l cam atinsese, 'ĭ spuse verde ce gândea : «la dracu, prietene, când cine-va are secrete in viaţa luĭ, nu merge aşa departe cum aĭ făcut tu ; căcĭ, in fine, puteaĭ prevedea motivul refusuluĭ tĕŭ, maĭ dinainte.»

Baronul, confus, lăsă pipa.

— «Da şi nu ; in fine n'aşĭ fi putut crede ceea ce s'a intêmplat».

D. de Courville, perzênd răbdarea, zise : «Trebue să prevază cine-va orice !...»

Dar d. Coutelier, sondând cu privirea intunericul ca să fie sigur dacă nu 'l asculta nimenĭ, incepu cu vocea scăzută :

«Vĕz bine că v'am supărat şi am să vĕ spun tot ca să mĕ iertaţĭ. De 20 de aniĭ, amicul meŭ, trăiesc numaĭ pentru vênătoare ; numaĭ această petrecere 'mĭ place, ştiĭ bine, numaĭ de ea mĕ ocup. De aceea, inainte de a contracta datoriĭ către acea femeie, 'mĭ-a venit un scrupul de conştiinţă. Din timpul când am pierdut obiceiul... obiceiul amoruluĭ, nu ştiam dacă voiŭ maĭ fi capabil să... să... ştiŭ bine ce!... Cugetă bine ! sunt acum tocmaĭ 16 aniĭ de când... de când... pentru cea din urmă oară... inţelegĭ crez... In aceste locurĭ nu este uşor să.... să.... mĕ inţelegĭ.... Ş'apoĭ, aveam alt-ceva de făcut, 'mĭ plăcea maĭ bine să daŭ cu puşca. Aşa dar, inainte de a mĕ obliga inaintea primaruluĭ şi a preotuluĭ ca să... ca să... fac ceea ce inţelegĭ, 'mĭ-a fost teamă să nu .. să nu... 'Mĭ-am zis : Dacă s'ar intâmpla să nu... să nu fiŭ cum să cade !... Un om onest trebue să'şĭ ţie angajamentele ; şi in această afacere luam un angajament sfânt vis-à-vis de acea persoană ; in fine ca să ştiŭ cum mĕ găsesc, m'am dus să petrec 8 zile la Paris.

«In timp de 8 zile, nimic, dar nimic. Şi nu doar că n'am incercat. Am luat tot ce mi s'a recomandat maĭ bun, in toate genurile. Te asigur că aŭ făcut toate tot ce le-a stat prin putinţă.... Da.... de sigur, aŭ făcut tot. — Dar, ce vreĭ, plecaŭ inapoĭ tot cum veniseră.

«Am aşteptat 15 zile, treĭ săptĕmânĭ sperând neincetat. Am mâncat prin restaurante o mulţime de lucrurĭ pipărate, care mi-aŭ ruinat stomahul, şi nimic... dar nimic!..

«Inţelegĭ bine că, in asemenea circumstanţe, in faţa acesteĭ eclatante constatărĭ, nu'mĭ rĕmâne de cât... să mĕ retrag !

«Ceea ce am şi făcut.

D. de Courville abia 'şĭ putea ţine rîsul. Strânse mâna baronuluĭ cu mare curiositate şi 'ĭ zise : „te plâng“, conducêndu'l până la jumĕtate drumul. Apoĭ, găsindu-se singur cu femeia luĭ, 'ĭ spuse tot, rizêndu ca un nebun. Insă d-na de Courville nu rîdea de loc ; şi asculta cu mare atenţiune, şi când bărbatul sĕŭ termină, rĕspunse cu gravitate : „baronul este un prost, scumpul meŭ ; 'ĭ era frică, iată tot. Am să scriŭ Berthei să se intoarcă, şi incă repede.“

Şi când d. de Courville aminti lunga şi infructuoasa incercare a amiculuĭ lor d-na de Courville rĕspunse : «Aidade! când cine-va 'şĭ iubeşte femeia, m'aĭ inţeles ? acest lucru..... revine neapărat !“

Şi d. de Courville, nu maĭ replică nimic,—confus la rîndul luĭ !

Guy de Maupassant.

www.digibuc.ro

Adrese și Anunciurĭ

DIN CAPITALA

INGINERI-HOTARNICI

J. M. Romniceanu, Strada Mircea Vodă, No. 31.

MANUFACTURI

Ioan Pencovicĭ, Strada Lipscanilĭ, Nr. 24, Specialităţi de mătăsurĭ, lănurĭ, dantele, confectioane gata, stofe de mobile, covoare, perdăluri de diferite calităţi. Vêndare cu preţurĭ foarte reduse.

COFETARI

Eftimiu Constantin, Piaţa Sf. Anton, Nr. 16.

Sapunarie și Parfumurĭ.

Flora Românieĭ, Medalie de aur de la esposiţia agricolă a Judeţului Ilfov 1882. Grabowski et Saroff. Bucureşti.

RESTAURANTURI

Iordache N. Ionescu, strada Covacĭ Nr. 3. Depozit de vinurĭ indigene şi străine.

BIRT LA STATUA LUI HELIADE

Nae Stefănescu, Pasagiu Român mâncărĭ recĭ şi calde preţurĭ moderate.

TOPTANGH

Gregorie G. Cavadia recomandă magasinul seŭ din strada Covacĭ No. 15 a provisionat cu tóte articolele de coloniale, droguerie, precum: zahăr, cafea, orez, unt-de-lemn, lumănărĭ ect. cu ridicata şi cu *amănuntu*.—Preţurĭ moderate. Comenzĭ se execută pentru tótă *Romănia*.

EPITROPIA

Aşezamintelor Brâncovenescĭ

Fiind-că materialul rĕmas de la fostele case ale Preuţilôr de pe cheiul Dâmboviţeĭ carĭ s'aŭ dărâmat la aliniere este a se vinde, Epitropia publică spre cunoştinţa generală că la 16 Ianuariŭ viitor va ţine licitaţiune publică in cancelaria administraţii pentru vênzarea lui la 13 ore merĭdiane

No 681 2

1883 Decemvrie 15

COKS

VERITABIL

din usinele de gaz de pri na calitate se vinde prompt in *Str. Smârdan* 19, la **Moritz Littman.**

2018

Mme JEANNE L.

croeşte şi înseileză rochĭ

pentru dame cu preţ de 4 fr.

7, *Strada Italiană*, 7.

AVIS IMPORTANT

De vênzare lemne de foc pe preţurile foarte reduse.

1000 chilograme lemne uscate cea maĭ bună cualitate de tufan şi carpen tăiete şi spintecate aduse la domiciliŭ leĭ noĭ 26.—Un stânjen lemne de cer uscat din Vlaşca loco la magazie, 67 iar un stânjen şleaŭ amestecat leĭ 53.—Cu vagonul nn stânjen de cer adus la domiciliu leĭ 67.

A se adresa şi prin scrisorĭ.

202 **H. C. Nanm.**

Strada Sfinţiĭ Aposolĭ No 44.

OCASIUNE RARA

Pentru cafegiĭ saŭ antreprenorĭ de birturĭ, precum şi pentru or care amator de instrumente musicale, se vinde o musică foarte mare adusă din fabrica renumită din Elveţia cântând 30 bucăţĭ cele maĭ frumóse. Amatorĭ o pot vedea la domiciliŭ. Adresa la redacţia acestuĭ ziar. 54

MAGAZINUL DE PANZARIE

DIMRTIIE LAZARESCU

IN COLŢ—72, STRADA LIPSCANI, 72—IN COLŢ

Aŭ sosit felurimĭ de pânze nuoĭ precum:

Olandă, Rumburg, Bilfeld, Olandă de treĭ coţĭ lăţime pentru ciarciafurĭ, Madepolon franţuzesc şi englezesc, Şifon Mecsican in diferite lăţimi, Melino, percal, tulpan; Oxfort de aţă veritabil, pânză vărgată pentru mindire, cu varga roşie la margine pentru transparante, pânză pentru mobile, pânză pentru mese şi şervete, p chet alb franţuzesc, mese, şervete, prosoape de Olandă garniturĭ de 6 şi 12 persoane, plăpămĭ de vara şi iarna de lînă.

Cămăşĭ de cavaler albe şi culorĭ, fasoanale cele maĭ nuoĭ gulere, manjete, cravate, caşneurĭ diferite forme, batiste de Olandă şi lino. Corsete, cămăşĭ de damă, diferite camizoane broderiĭ, ciorapĭ pentru dame şi bărbaţĭ, culorĭ şi albe, flanele de lână subţirĭ, albe şi culorĭ, jiletcĭ franţuzescĭ pentru bărbaţĭ, umbrele de ploaie şi alte articole care nu s'aŭ notat aci.

Cu ocasiunea deschiderĭĭ şcoalelor se poate găsi tot felul de lingerie pentru copiĭ. 13

Toate aceste se procură cu preţurile cele maĭ moderate

MUSEUL W. WINTER

Bulevardul Elisabeta, vis-a-vis de intrarea Cişmegiu

Este deschis de la 10 óre dimineaţă până la 10 óre seară.

Pentru Sfintele serbătorĭ am reuşit a îmbogăţi Museul meu, cu tablourĭ nuoĭ şi o cantitate mare de figurĭ de ceară care mi aŭ sosit de curênd din străinătate, din care de remarcat sunt:

Inchisiţia Spaniolă, Torturile cele maĭ îngrozitóre din veacul al 15 şi 16-lea.

Afară de aceasta se maĭ află în museul meŭ figurĭ de ceară mecanice mişcătóre automate Parisiene şi o mare galerie populară ale celor cinci continente.

Acest Museu Anatomic, constă din maĭ multe sute de figurĭ din cele maĭ nuoĭ.

Galeria de tablourĭ s'a schimbat din noŭ.

Antreu 1 franc, fie-care visitator va primi un cadoŭ.

Cu stima **W. Winter.**

N'B. Museul Anatomic va fi deschis pentru dame numaĭ Vinerea.

Acest Museŭ a fost în timpul din urmă treĭ anĭ in Moscova şi patru anĭ în Petersburg, sunt convins că nicĭ o-dată n'a fost în Bucureşti un museŭ atât de mare şi complect ca acesta. Figurile şi preparatele sunt tóte nuoĭ şi esecutate de ceĭ maĭ renumiţĭ artişti din lume.

HOTEL FIESCHI

BUCURESCI

SITUAT IN CENTRUL ORAŞULUI

— No. 7, Strada Şelari, No. 7 —

Restaurarea complectă cu serviciul prompt şi soneriă electrică. Odăĭ de la fr. 1,50—5 fr. pe zi. Apartamente pentru familiĭ. Abonamente pe lună cu rabat. Salon aranjat pentru nunţĭ, dans şi adunărĭ. — Apartamente cu anu.

„MARELE BAZAR DE ROMANIA"

Aduce la cunoştinţa distinseĭ sale clientelă din Capitală, că in vederea apropiatelor Sĕrbatorĭ a adus un imens transport de haine confecţionate pentru Bărbaţĭ şi Băeţĭ, din care cu deosebire recomandăm articolele următoare:

Pentru Sfintele Sĕrbătorĭ

En Gros & En Detail

Blănĭ fine şi elegante de oraş, de Sconc-Camciatca, Astrahan Persian, Biber, Oposun şi Silschiu piei alese, durabile, veritabile, foarte legere la purtat, şi resistibile la gerul cel maĭ mare.

Blănĭ de voyage, de Şop-Caucaz, confortabile şi comode de purtat, cu toată prodigioasa lor mărime. Mantale impermiabile de iarna şi tunicĭ imblănite de vînătoare. Depoŭ colosal de Paltoane moderne incepând de la preciul de fr. 35 până la cele maĭ fine: din renumitele stofe Aiderdon, Coatchimen, Montagnak-frisé Palmerston etc. etc.

Asortiment complect de Costume de Iarna „haute nouveaute" incepînd de la preţul de fr. 35 până la cea maĭ pretenţioasă calitate. din noile stofe Mille spoints, Mica B'o, Diagonal etc. etc. Costume de salon Fracurĭ şi gheroace, de Postavurĭ veritabile, d'Elbeuf, şi Sedan, confecţiunea şi croiala bine ingrijite. Ecspositiune grandioasă de Pantaloni de Iarnă, nuanţe noĭ şi plăcute, Gilecĭ iernatice de Mătase si Lănă costume elegante de Cassa-neglige.

En Gros & En Detail

Pentru Sfintele Sĕrbătorĭ

Acum ca'n tot-d'a-una ţinem a justifica numeroaseĭ noastre Clientele că in abondenţa şi noutatea mărfurilor, cât şi in miraculoasa concurenţă a preţurilor, Fabricaţiunea nóstră este superióră şi neintrecută.

BAZAR DE ROMANIA
7, Strada Şelari, 7

DE VENZARE

Lemne de foc, gărniţă, cer şi fag de prima qualitate, o tonă saŭ 1000 k lograme de lemne uscate, tăete despicate şi aduse la domiciliŭ cu preţul de:

Gărniţa 28 fr. mia
Cerulŭ 30 fr. mia
Fagulŭ 32 fr. mia

Pentru inlesnirea D-lor consumatorĭ se pot face şi comande directŭ prin Cărţĭ postale la magazia mea care este situată in Strada Berzeĭ la No. 60

181

Cu toată stima, **Hristu Simeon.**

PLATIBILE IN CASTIURI LUNARE SI SEPTEMANALE

MASINE DE CUSUT

sub garanţiă reală şi adevĕrată

PENTRU FAMILII SI MESERIASI

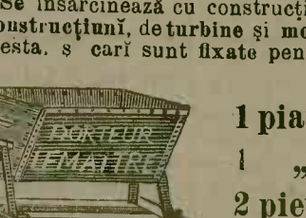

Neajunse de nicĭ o altă maşină intrece toate aşa numitele **maşine originale americane de cusut.**

Conţine 15 aparate cele maĭ noĭ şi practice cu depănătorul automatic a aţeĭ, precum şi maĭ multe alte noĭ modificaţiunĭ.

BRUDER KEPICH — BRUDER KEPICH

(INFAELIBILE) **BRÜDER KEPICH** (INFAELIBILE)

Invĕţătura gratis şi la domiciliŭ. Carte de invĕţătură in limba română. Ambalagiŭ gratis.

Mare deposit de ace, aţă ibrişin, etc. precum şi toate necesarele pentru masine de cusut.

Atelier pentru repărăt măşine

PLATIBILE IN CASTIURI LUNARE SI SEPTEMANALE

UNGUENTUL LUI HÉVID

aprobat de şcoalele de veterinărie din *Lion, Alfort, Tulusa, Belgia,* etc pentru intreţinerea copitelorŭ cailor şi pentru activarea creşcerĭĭ lor *Depositul general* 98, strada de Maubeuge, Paris. *In Bucuresci:* de vênzare la *I. Ovesa,* farmacist.

LICÓREA DAMELORĬ

CU BASĂ D ANÉMONINE

Preparată de către O. ENJOLRAS

Pharmaciŭ in LYON

Această licóre este recomandată dameloră obosite prin sângele şi pentru a preveni tóte bólele la care sunt expuse uă femeie: *Bólă de matrică, pierderĭ, durerĭ, derangeamente, sterelitate, consecinţe de naştere, vârstă critică,* etc. Se vinde in tóte farmaciele, 3 franci cu cartea ce acompaniaza fiecare flaconŭ.

Deposit in Bucuresci, la Drogueria J. Ovesa.

Ocaziune foarte rară

De vindare din cauza plecărĭ 2 perechĭ case in Strada Icoani, No. 11 şi No 11 bis, a treia casă de la Noul Liceu Sf. Sava vis-a-vis de Biserica Icoaneĭ, carĭ case astăzĭ produc un venit anual de 2.500 francĭ, şi carĭ se vênd cu preţul foarte moderat. — A se adresa in Strada Icoani No 11 bis de la orele 10 dimineaţa până la 4 seara.

Erezii L. LEMAITRE Succesorii

TURNATORIE de FER si ALAMA—ATELIER MECANIC

BUCURESCI

ESECUTIUNE REPEDE

Se insărcinează cu construcţiune de **vagonette** şi **raileurĭ** pentru **terasamente**, asemenea şi **construcţiunĭ**, de **turbine** şi **morĭ** pentru **preţurĭ cu mult maĭ scădute** de cât celĭ de Viena şi Pesta, s carĭ sunt fixate pentru o moară cu 30

1 piatră de la 36 la 1,500 leĭ
1 „ „ „ 42 „ 1,800 „
2 pietre „ „ 30 „ 3,500 „
2 „ „ „ 42 „ 3,800 „

Instalaţiune de **morĭ** cu **turbine** foarte **rentabile**.—O moară cu turbină şi pentru petre instalată de TURNATORIA LEMAITRE pe rîul Sabar, a **costat 55,000 leĭ** şi **produce 3000 leĭ pe lună**.—Un **mare** asortiment de **petre** de **moară Lefetr**.

Avis morarilor şi proprietarilor de moşiĭ.

EFTINĂTATE. — FUNCŢIONARE REGULATĂ. — FOLOS.

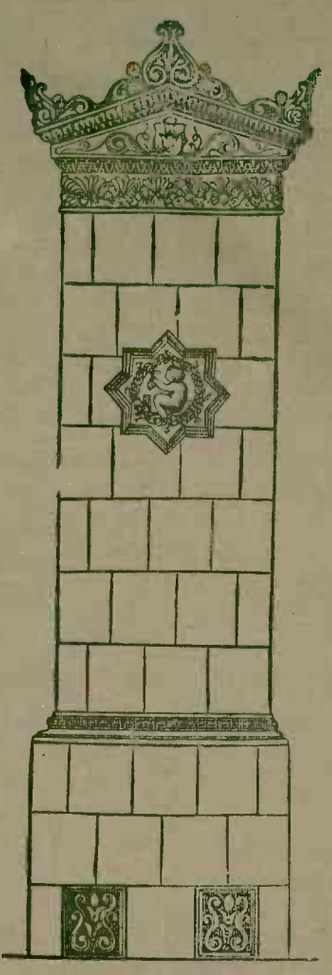

Adrese și Anunciurĭ

DIN CAPITALA

LIBRARI

Ioanițiu Fraţiĭ, Strada Lipscani, Nr. 7 şi 27.

Secse & Comp, Calea Victoriei Nr. 7.

COMISIONARI

Alex. Grabowski, Strada Şelari, N. 13 Representant diferitelor fabricĭ şi firme de export din Europa. Agent general al firmeĭ Theophile Roederer & Com. la Reims in Şampania.

FABRICE

Vasile Georgescu, Fabricantŭ de Paste, Uleiurĭ, Scrobeală şi moară de măcinat făinurĭ, Strada Soareluĭ No. 18. Suburbia Manea Brutaru, Culoarea Verde.

BACANI

D. I. Martinoviciĭ, Strada Lipscani Hanul Şerban Vodă Nr. 10. Sucursale: Strada Carol I-iŭ, No. 2, Calea Victoriei No. 158 şi Sf-ţiĭ Apostolĭ No. 18, Marĭ asortimente de Coloniale, Colorĭ, Delicatese, Vinurĭ etc. Serviciul cunoscut oner. Public in decurs de 34 anĭ.

DEVENZARE

ROM JAMAICA

CALITATEA 1

Remas nevêndut din anul 1878 cu preţul de 2,50 ocaua in angros şi in detail.—Doritorĭĭ se vor adresa in Strada Bibescu-Vodă saŭ Poetuluĭ No 1

Aduc la cunoştinţa Onor. Public că am un mare deposit de Sobe de porţelan din cele maĭ marĭ **fabrice** din Europa in diferite **mărimĭ** şi in desenurĭ frumoase **cu preţurĭ** foarte moderate.

SAMUEL A. MARCUS.

72, Çalea Victoriĭ, 72

(vis-a-vis de Palatu Iregal)

TORD BOYAUX

DISTRUGEREA INFAILIBILA A

Guzganilor, Şoarecilor, etc

Recompensă la esposiţia 1878

Vêndare en gros la PIOT fraţiĭ

Paris, strada Ste-Croix de la Bretonnerie 28

(Succesoriĭ lui Guerard et C-ie)

Vêndare in detail la toţĭ **farmacistiĭ, droguistiĭ,** etc.

Restaurantul la „Pisica Albă"

RESTAURANTUL

PISICA ALBA

(In dosul Grădiniĭ Episcopii)

Din noŭ aranjat, recomandă Onor. P. T. Public tot felul de mâncărĭ naţionale calde şi recĭ.

Mititeiĭ, Trandafirii şi Naţionalele

NU LIPSESC

cu preciurile cele maĭ moderate

Băuturile cele maĭ alese din renumitele Vinurĭ de Drăgăşanĭ ale D-luĭ Simulescu.

In toate serile 2614

LAUTARII

sub direcţiunea luĭ **Şerban Mureanu.**

SERVICIUL PROMPT

4, Strada Episcopiei, 4 — 4, Strada Episcopii, 4

Restaurantul la „Pisica Albă"

SOBE MEIDINGER

DE UMPLUT, VENTILATORE ŞI REGULATORE

SINGURUL DEPOSIT LA

Dnii APPEL & Comp.

Strada Dómneĭ, No. 7, lângă Poştă.

Aceste sobe sunt lucrate in cea ce priveşte construirea interioară intocmaĭ după sistemul Doctoruluĭ **Meidinger,** iar exteriorul lor este elegant şi preciurile sunt moderate.

Avantagele acestor sobe sunt:

Mare economie de material de ars.
Regularea căldureĭ după plăcere.
Ventilează odaia.
Lunga durată a foculuĭ.
Incălzirea maĭ multor odăĭ cu o singură sobă.
Căldura este plăcută, sănătoasă şi nesupărătoare.
Nu ocupă loc mult. Mănuirea cea maĭ simplă.

Fie care sobă are turnat pe partea interioară a uşeĭ această marcă de fabrică inregistrată

SYSTEM MEIDINGER PATENT

Fabrica Comet de Sobe Meidinger.

MASINE DE CUSUT ORIGINALE „SINGER"

Sunt neintrecute in bunătatea şi in capacitatea lor. Ele sunt prevĕdute cu cele maĭ nouĭ perfecţionărĭ şi aparate precum şi un piedestal de călcător inventat din noŭ la care roata mănuitoare şi călcătorul se mişcă pe vĕrfurĭ de oţel, care dă maşineĭ un mers aproape fără larmă şi cea maĭ facilă.—Maşinele de cusut originale Singer sunt cele maĭ simple, cele maĭ durabile şi cele maĭ bune pentru intrebuinţare in familiă precum şi pentru toate scopurile industriale şi de acea sunt cu deosebire nimerite ca:

CADOU UTIL
PENTRU
CRĂCIUN
ŞI
ANUL NUOU

Peste şase **milioane** maşine originale Singer sunt in intrebuinţare; numaĭ in anul trecut s'aŭ vêndut 603 292 bucăţĭ, saŭ maĭ mult de cât a treia parte din toate maşinele de cusut produse in lume.

La toate esposiţile universale, precum: la Wiena, Paris, Philadelfia, aceste maşine aŭ obţinut celе maĭ marĭ distincţiunĭ şi acum in **Amsterdam** earăşi **cel maĭ mare premiŭ** Diploma de onoare.

Maşinele de cusut originale „Singer" se oferă cu arvună mică şi in rate de câte 3 Leĭ noĭ pe sĕptĕmână şi instrucţiunea perfectă gratuit.

G. NEIDLINGER: Bucurescĭ, Hotel Boulevard.

Sucursala: Piaţa St. George 81 | **Galatz:** Strada Domneascâ 35. | **Craiova:** Strada Lipscani 31 | **Rusciuc:** Knajeskaja Uliţa 75.

Tipografia Stefan Mihălescu, Strada Covacĭ, 14.

www.digibuc.ro